

Gaurav Arora

Język C# w 7 dni

Solidne podstawy
programowania
obiektowego

Helion

Packt

Tytuł oryginału: Learn C# in 7 days

Tłumaczenie: Piotr Rajca

ISBN: 978-83-283-4356-6

Copyright © Packt Publishing 2017. First published in the English language under the title 'Learn C# in 7 days – (9781787287044)'

Polish edition copyright © 2018 by Grupa Helion
All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:
<ftp://ftp.helion.pl/przyklady/jezc7d.zip>

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<http://helion.pl/user/opinie/jezc7d>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- [Lubię to!](#) » Nasza społeczność

Spis treści

O autorach	9
O recenzencie	10
Wstęp	13
Rozdział 1. Dzień 1. — Przegląd platformy .NET	15
Czym jest programowanie?	15
Czym jest .NET?	17
Czym jest .NET Core?	18
Cechy .NET Core	18
Z czego składa się .NET Core?	19
Czym jest .NET Standard?	19
Dostępne środowiska programistyczne i edytory do pisania kodu w C#	20
Przygotowywanie środowiska	21
Ćwiczenia praktyczne	23
Podsumowanie dnia 1.	23
Rozdział 2. Dzień 2. — Zaczynamy poznawać C#	25
Prezentacja języka C#	26
Historia języka C#	27
Prezentacja typowego programu C#	27
1 (System)	29
2 (Dzien02)	30
3 (Program)	31
4 (Main)	31
5 (Dzien02)	31
6 (Dzien02)	32
7 (Zależności)	33
8 (Program.cs)	34
Dokładniejsze poznanie aplikacji z użyciem Visual Studio	34
Analiza kodu	36

Przegląd słów kluczowych, typów i operatorów języka C#	38
Identyfikatory	39
Kontekstowe słowa kluczowe	51
Typy	53
Operatory	57
Przegląd informacji o konwersji typów	64
Konwersja niejawna	65
Konwersja jawna	65
Prezentacja instrukcji	66
Instrukcja deklaracji	67
Instrukcja wyrażenia	68
Instrukcje wyboru	68
Instrukcja obsługi wyjątków	76
Operacje na tablicach i łańcuchach znaków	76
Tablice	76
Typy tablic	78
Łańcuchy znaków	81
Struktury a klasy	82
Ćwiczenia praktyczne	85
Podsumowanie dnia 2.	87
Rozdział 3. Dzień 3. — Co nowego w C#?	89
<hr/>	
Krotki i dekonstrukcja	89
Krotki	90
Dekonstrukcja	94
Krotki — ważne zagadnienia do zapamiętania	95
Dopasowywanie wzorców	96
Wyrażenie is	97
Instrukcja switch	99
Funkcje lokalne	102
Usprawnienia literałów	103
Literały dwójkowe	103
Separatory cyfr	104
Asynchroniczna metoda Main	105
Ograniczenia związane z nowymi sygnaturami	106
Wyrażenia domyślne	106
Zmienne składowe	107
Wnioskowanie nazw krotek	108
Inne planowane możliwości	110
Dopasowywanie wzorców z typami ogólnymi	110
Zestawy referencyjne	111
Ćwiczenia praktyczne	111
Podsumowanie dnia 3.	112

Rozdział 4. Dzień 4. — Prezentacja składowych klas w języku C#	113
Modyfikatory	115
Modyfikatory oraz poziomy dostępu	115
Reguły związane ze stosowaniem modyfikatorów dostępu	122
Modyfikator abstract	123
Modyfikator async	127
Modyfikator const	127
Modyfikator event	128
Modyfikator extern	128
new	128
Modyfikator override	129
Modyfikator partial	129
Modyfikator readonly	130
Modyfikator sealed	131
Modyfikator static	133
Modyfikator unsafe	134
Modyfikator virtual	134
Metody	135
Jak należy używać metod?	135
Właściwości	138
Rodzaje właściwości	139
Indeksery	143
Operacje wejścia-wyjścia na plikach	144
Klasa FileStream	144
Obsługa wyjątków	145
Blok try	147
Blok catch	147
Blok finally	147
Wyjątki definiowane przez użytkownika	149
Wyrażenia regularne oraz ich znaczenie	151
Znaczenie wyrażeń regularnych	151
Ćwiczenia praktyczne	154
Podsumowanie dnia 4.	155
Rozdział 5. Dzień 5. — Przegląd informacji o odzwierciedlaniu i kolekcjach	157
Czym jest odzwierciedlanie?	157
Praktyczne stosowanie odzwierciedlania	161
Przegląd informacji o delegacjach i zdarzeniach	166
Delegacje	166
Zdarzenia	169
Kolekcje i typy nieogólne	170
ArrayList	171
Hashtable	173
SortedList	176

Stack	179
Queue	181
BitArray	185
Ćwiczenia praktyczne	185
Podsumowanie dnia 5.	186
Rozdział 6. Dzień 6. — Dokładniejszy przegląd zagadnień zaawansowanych	187
Stosowanie kolekcji i typów ogólnych	188
Prezentacja klas kolekcji oraz sposobów ich stosowania	188
Wydajność — BitArray a tablica typu bool	189
Prezentacja typów ogólnych oraz ich zastosowania	191
Upiększanie kodu przy użyciu atrybutów	203
Typy atrybutów	203
Tworzenie i stosowanie niestandardowych atrybutów	207
Stosowanie dyrektyw preprocesora	209
Ważne zagadnienia	209
Prezentacja LINQ	214
Pisanie niebezpiecznego kodu	215
Pisanie asynchronicznego kodu	217
Ćwiczenia praktyczne	218
Podsumowanie dnia 6.	219
Rozdział 7. Dzień 7. — Podstawy programowania obiektowego w C#	221
Wprowadzenie do programowania obiektowego	222
Związki pomiędzy obiektami	223
Dziedziczenie	224
Wyjaśnienie dziedziczenia	224
Stosowanie dziedziczenia	233
Abstrakcja	238
Stosowanie abstrakcji	238
Hermetyzacja	242
Czym są modyfikatory dostępu w języku C#?	242
Stosowanie hermetyzacji	243
Polimorfizm	244
Typy polimorfizmu	245
Stosowanie polimorfizmu	249
Ćwiczenia praktyczne	251
Podsumowanie dnia 7.	252
Co dalej?	252
Skorowidz	255

Dzień 6.

— Dokładniejszy przeгляд zagadnień zaawansowanych

Zaczynamy właśnie szósty dzień naszego siedmiodniowego kursu języka C#. W poprzednim rozdziale zaprezentowano ważne zagadnienia języka C# — odzwierciedlanie, kolekcje, delegacje oraz zdarzenia. Zostały one opisane i przedstawione na przykładach. W tym rozdziale skoncentrujemy się na kolejnych rodzajach kolekcji, zaimplementowanych jako typy ogólne; oprócz nich zaprezentujemy także dyrektywy preprocesora oraz atrybuty.

W tym rozdziale zostaną opisane następujące zagadnienia:

- stosowanie kolekcji i typów ogólnych;
- upiększanie kodu przy użyciu atrybutów;
- stosowanie dyrektyw preprocesora;
- prezentacja LINQ;
- pisanie niebezpiecznego kodu;
- pisanie kodu asynchronicznego.

Stosowanie kolekcji i typów ogólnych

Kolekcje nie są dla nas czymś nowym, gdyż w poprzednim rozdziale poznaliśmy już kolekcje zaimplementowane jako typy nieogólne. Jednak oprócz nich istnieją także kolekcje będące typami ogólnymi. Właśnie nimi zajmiemy się w tym podrozdziale, gdzie zostaną dokładniej opisane i zaprezentowane na przykładach.

Prezentacja klas kolekcji oraz sposobów ich stosowania

Zgodnie z informacjami podanymi w piątym dniu kursu, kolekcje to wyspecjalizowane klasy służące do operacji na danych (ich przechowywania oraz pobierania). W poprzednim rozdziale przedstawionych już zostało kilka rodzajów kolekcji, a konkretnie: stos, kolejka, lista, tablica mieszająca, wchodzących w skład przestrzeni nazw `System.Collections.NonGeneric`. Zamieszczona poniżej tabela 6.1 zawiera zestawienie kilku nieogólnych klas kolekcji wraz z opisem ich stosowania oraz przeznaczenia.

Tabela 6.1. Klasy kolekcji

Klasa	Opis	Zastosowanie
ArrayList	<p>Ta kolekcja zawiera uporządkowaną listę obiektów, do których można się odwoływać przy użyciu indeksów.</p> <p>Kolekcję tego typu można zadeklarować w następujący sposób:</p> <pre>ArrayList arrayList = new ArrayList();</pre>	<p>W drugim dniu kursu zostały przedstawione tablice oraz sposoby odwoływania się do ich poszczególnych elementów. W przypadku kolekcji ArrayList można skorzystać z różnych metod dodawania do kolekcji i usuwania z niej elementów, które zostały dokładniej opisane w piątym dniu kursu.</p>
Hashtable	<p>Hashtable to reprezentacja kolekcji zawierającej pary klucz – wartość, zorganizowane na podstawie klucza pełniącego rolę kodu mieszającego. Stosowanie tej kolekcji zaleca się w przypadkach, kiedy konieczne jest odwoływanie się do danych na podstawie klucza.</p> <p>Poniżej przedstawiony został sposób deklarowania kolekcji tego typu:</p> <pre>Hashtable hashtable = new Hashtable();</pre>	<p>Kolekcja typu Hashtable jest najbardziej użyteczna w sytuacjach, kiedy trzeba odwoływać się do danych przy użyciu klucza. W takich przypadkach dysponujemy kluczem i musimy stosować go do pobierania elementów kolekcji.</p>
SortedList	<p>SortedList to reprezentacja kolekcji par klucz – wartość, zorganizowanej na podstawie kluczy, której zawartość jest posortowana według tych kluczy. Kolekcja ta jest połączeniem kolekcji ArrayList oraz Hashtable; oznacza to, że do elementów tej kolekcji można się odwoływać przy użyciu kluczy lub indeksów.</p>	<p>Jak już podano, kolekcja SortedList jest połączeniem tablicy oraz tablicy mieszającej. Do jej elementów można się odwoływać przy użyciu kluczy lub indeksów. W przypadku odwoływania się przy użyciu indeksów działa ona jak ArrayList, natomiast w razie stosowania kluczy — jak Hashtable.</p>

Tabela 6.1. Klasy kolekcji (ciąg dalszy)

Klasa	Opis	Zastosowanie
cd.	Oto sposób deklarowania kolekcji tego typu: <code>SortedList sortedList = new SortedList();</code>	Jej najważniejszą cechą jest to, że zawartość takiej kolekcji pozostaje posortowana na podstawie kluczy.
Stack	Stos to kolekcja obiektów działająca zgodnie z zasadą ostatni dodany, pierwszy obsłużony (ang. <i>LIFO</i>). Stosy obsługują dwie podstawowe operacje: umieszczenie na stosie (<i>Push</i>) oraz zdjęcie ze stosu (<i>Pop</i>). Pierwsza z tych operacji reprezentuje dodanie elementu na wierzchołku stosu, natomiast druga — usunięcie elementu z wierzchołka stosu. Oprócz tego można także odczytać element z wierzchołka stosu bez jego usuwania (<i>Peek</i>). Stos można zadeklarować w następujący sposób: <code>Stack stackList = new Stack();</code>	Kolekcje tego typu należy stosować w sytuacjach, kiedy ostatni element dodany do kolekcji ma być z niej usunięty jako pierwszy.
Queue	Kolejka reprezentuje kolekcję obiektów działającą zgodnie z zasadą pierwszy dodany, pierwszy obsłużony (ang. <i>FIFO</i>). Kolejki obsługują dwie podstawowe operacje: dodanie do kolejki (<i>Enqueue</i>) oraz usunięcie z niej (<i>Dequeue</i>). Poniżej przedstawiono sposób deklarowania kolekcji tego typu: <code>Queue queue = new Queue();</code>	Kolekcje tego typu należy stosować w sytuacjach, kiedy element dodany do kolekcji jako pierwszy ma być z niej usunięty jako pierwszy.
BitArray	<code>BitArray</code> to kolekcja reprezentująca tablicę zarządzającą bitami. Poszczególne bity są reprezentowane jako wartości logiczne. Logiczna prawda oznacza, że bit ma wartość 1, a logiczny fałsz — że bit ma wartość 0. Oto sposób deklarowania kolekcji tego typu: <code>BitArray bitArray = new BitArray(8);</code>	Ta kolekcja przydaje się w sytuacjach, kiedy konieczne jest przechowywanie bitów.

W tabeli 6.1 przedstawione zostały wyłącznie nieogólne klasy kolekcji. Dostępne są także klasy kolekcji zaimplementowane jako klasy ogólne; zostały one umieszczone w przestrzeni nazw `System.Collections`. Kolekcje te zostaną dokładniej przedstawione w dalszej części rozdziału.

Wydajność — `BitArray` a tablica typu `bool`

W zamieszczonej wcześniej tabeli 6.1 opisana została klasa `BitArray` stanowiąca tablicę służącą do zarządzania wartościami logicznymi (`true`, `false`) reprezentującymi bity (wartości 0 lub 1). Jednak wewnętrzny sposób działania tej klasy opiera się na wykorzystaniu bajtów — grup ośmiu bitów — co wymaga wykonania różnych operacji logicznych i zużycia większej liczby cykli procesora. Z drugiej strony zwyczajna tablica wartości logicznych (`bool[]`) przechowuje

elementy jako bajty, dzięki czemu zajmuje więcej pamięci, lecz jednocześnie zużywa mniej cykli procesora. Należy zatem uznać, że w stosunku do tablicy wartości logicznych (`bool[]`) klasa `BitArray` jest zoptymalizowana pod kątem zużycia pamięci.

Przeanalizujemy poniższy test, który pozwoli nam określić wydajność działania kolekcji `BitArray`:

```
private static long BitArrayTest(int max)
{
    Stopwatch stopwatch = Stopwatch.StartNew();
    var bitarray = new BitArray(max);
    for (int index = 0; index < bitarray.Length; index++)
    {
        bitarray[index] = !bitarray[index];
        WriteLine($"'bitarray[{index}]' = {bitarray[index]}");
    }
    stopwatch.Stop();
    return stopwatch.ElapsedMilliseconds;
}
```

Powyższy kod stanowi bardzo prosty test wydajności działania klasy `BitArray`, w którym w pętli `for` ustawiamy liczbę bitów odpowiadających zakresowi typu `int` — `int.MaxValue`.

Kolejny fragment kodu przedstawia analogiczny test sprawdzający wydajność działania tablicy `bool[]`; także w tym przypadku tekst operuje na tablicy wielkości `int.MaxValue`.

```
private static long BoolArrayTest(int max)
{
    Stopwatch stopwatch = Stopwatch.StartNew();
    var boolArray = new bool[max];
    for (int index = 0; index < boolArray.Length; index++)
    {
        boolArray[index] = !boolArray[index];
        WriteLine($"'boolArray[{index}]' = {boolArray[index]}");
    }
    stopwatch.Stop();
    return stopwatch.ElapsedMilliseconds;
}
```

Kolejny fragment kodu pokazuje, w jaki sposób można wykonać oba powyższe testy:

```
private static void BitArrayBoolArrayPerformance()
{
    // to prosty test;
    // nie sprawdzamy wydajności działania operacji takich jak przesunięcia bitowe
    WriteLine("Porównanie wydajności BitArray oraz bool[].\n");
    WriteLine($"Całkowita liczba elementów: {int.MaxValue}");
    PressAnyKey();
    WriteLine("Testowanie kolekcji BitArray:");
    var bitArrayTestResult = BitArrayTest(int.MaxValue);
    WriteLine("Test zakończony.");
}
```

```

WriteLine("Czas: {0:hh\\:mm\\:ss} ", TimeSpan.FromMilliseconds
↳(bitArrayTestResult));

WriteLine("\nTestowanie tablicy bool[:]");
WriteLine($"Całkowita liczba elementów: {int.MaxValue}");
PressAnyKey();
var boolArrayTestResult = BoolArrayTest(int.MaxValue);
WriteLine("Test zakończony.");
a   WriteLine("Czas: {0:hh\\:mm\\:ss} ", TimeSpan.FromMilliseconds
a   ↳(boolArrayTestResult));
}

```

Na moim komputerze wykonanie metody `BitArrayTest` zajęło 6 sekund, a wykonanie metody `BoolArrayTest` — 15 sekund.

Uzyskane wyniki wskazują, że klasa `BitArray` nie tylko zajmuje mniej miejsca w pamięci niż tablice `bool []`, lecz także zapewnia większą wydajność działania.

Prezentacja typów ogólnych oraz ich zastosowania

Najprościej rzecz ujmując, przy korzystaniu z typów ogólnych można napisać kod operujący na innym typie danych niż ten, z myślą o którym był implementowany. Powiedzmy, że jeśli klasa ogólna była pisana z myślą o tym, że będzie operować na strukturze, to równie dobrze będzie ona operować na liczbach typu `int`, łańcuchach znaków czy też dowolnych strukturach. Takie klasy są także nazywane klasami ogólnymi. Ich działanie staje się jeszcze bardziej magiczne, kiedy podczas tworzenia instancji klasy ogólnej można określić typ danych, na jakich ma ona operować. Przeanalizujemy poniższy przykład, przedstawiający definicję zmiennej typu ogólnego wraz z określonym typem, na którym instancja ta ma działać:

```

IList<Person> persons = new List<Person>();

```

W powyższym przykładzie zadeklarowaliśmy zmienną `persons`, która jest kolekcją ogólnego typu `List`. Kolekcja ta podlega mechanizmom ścisłej kontroli typów i ma operować na obiektach klasy `Person`. Poniższy fragment kodu pokazuje, w jaki sposób można określić zawartość kolekcji `persons`:

```

private static IEnumerable<Person> CreatePersonList()
{
    IList<Person> persons = new List<Person>
    {
        new Person
        {
            Id = 1,
            FirstName = "Jan",
            LastName = "Kowalski",
            Age = 31
        },
    },

```

```

        new Person
        {
            FirstName = "Joanna",
            LastName = "Tkaczyk",
            Age = 25
        },
        new Person
        {
            Id = 2,
            FirstName = "Szymon",
            LastName = "Wolański",
            Age = 40
        },
        new Person
        {
            Id = 3,
            FirstName = "Roman",
            LastName = "Piotrowski",
            Age = 43
        }
    };

    return persons;
}

```

Powyższy fragment pokazuje sposób inicjalizacji kolekcji typu `Person`. Kolejny przykład pokazuje zapisanie elementów w kolekcji oraz wyświetlenie jej zawartości w pętli:

```

private static void PersonList()
{
    WriteLine("Lista osób:");
    foreach (var person in Person.GetPersonList())
    {
        WriteLine($"Personalia:{person.FirstName} {person.LastName}");
        WriteLine($"Wiek:{person.Age}");
    }
    ReadLine();
}

```

Wyniki wykonania tej metody zostały przedstawione na rysunku 6.1.

Można także stworzyć listę ogólną korzystającą z mechanizmu ścisłej kontroli typów, która będzie operować na obiektach innych niż `Person`. Poniżej pokazano, jak to zrobić:

```

private IEnumerable<T> CreateGenericList<T>()
{
    IList<T> persons = new List<T>();
    // inny kod

    return persons;
}

```

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Lista osób:
Personalia:Jan Kowalski
Wiek:31
Personalia:Joanna Tkaczyk
Wiek:25
Personalia:Szymon Wolański
Wiek:40
Personalia:Roman Piotrowski
Wiek:43

```

Rysunek 6.1. Operacje na kolekcji typu ogólnego

W tym przykładzie T może być klasą Person lub dowolnym innym typem.

Kolekcje i typy ogólne

W drugim dniu kursu wspominaliśmy o tablicach — zbiorach danych, które mają ściśle określoną pojemność. Można ich używać do przechowywania obiektów konkretnego typu i podlegających mechanizmom ścisłej kontroli typów. Co jednak zrobić w sytuacjach, kiedy chcielibyśmy zorganizować dane przy wykorzystaniu innej struktury danych, takiej jak: kolejka, lista, stos itd.? W takim przypadku wystarczy zastosować odpowiednią kolekcję (z przestrzeni nazw System.Collections).

System.Collections (<https://www.nuget.org/packages/System.Collections/>) to pakiet NuGet zawierający typy ogólne, takie jak te przedstawione w tabeli 6.2.

Tabela 6.2. Wybrane typy ogólne z przestrzeni nazw System.Collections

Ogólny typ kolekcji	Opis
System.Collections.Generic.List<T>	Ogólna lista podlegająca ścisłej kontroli typów.
System.Collections.Generic.Dictionary<TKey, TValue>	Ogólny słownik par klucz – wartość podlegający ścisłej kontroli typów.
System.Collections.Generic.Queue<T>	Ogólna klasa implementująca kolejkę.
System.Collections.Generic.Stack<T>	Ogólna klasa implementująca stos.
System.Collections.Generic.HashSet<T>	Ogólna klasa HashSet.
System.Collections.Generic.LinkedList<T>	Ogólna klasa reprezentująca listę połączoną.
System.Collections.Generic.SortedDictionary<TKey, TValue>	Ogólna klasa słownika przechowująca pary klucz – wartość, sortowane na podstawie klucza.

Powyższa tabela 6.2 zawiera jedynie niewielki fragment wszystkich klas dostępnych w przestrzeni nazw System.Collections.Generic. W dalszej części rozdziału klasy te zostaną dokładniej opisane i przedstawione na przykładach.

Kompletną listę klas, struktur oraz interfejsów dostępnych w przestrzeni nazw System.Collections. ↪Generic można znaleźć w jej oficjalnej dokumentacji, dostępnej na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/api/system.collections.generic?view=netcore-2.0>.

Dlaczego warto używać typów ogólnych?

Uniwersalnym typem elementów kolekcji nieogólnych jest Object (<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/api/system.object?view=netframework-4.7.1>). Nie jest to rozwiązanie bezpieczne, gdyż nie pozwala na kontrolę typów podczas kompilacji kodu. Załóżmy, że używamy nieogólnej kolekcji typu ArrayList; takiej jak ta przedstawiona na poniższym przykładzie:

```
ArrayList authorArrayList = new ArrayList {"Jan Kowalski", "43"};
foreach (string author in authorArrayList)
{
    WriteLine($"Personalia:{author}");
}
```

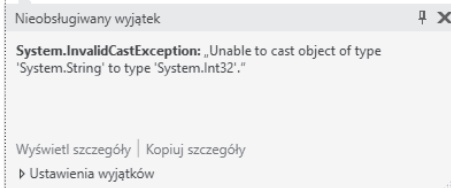
Jak widać, mamy tu do czynienia z kolekcją ArrayList zawierającą łańcuchy znaków. Także wiek osoby jest zapisywany w formie łańcucha znaków, choć powinna to być wartość typu int. Zmodyfikujmy zatem naszą listę tak, by wiek faktycznie był przechowywany jako liczba całkowita:

```
ArrayList editorArrayList = new ArrayList { "Joanna Tkaczyk", 25 };
foreach (int editor in editorArrayList)
    WriteLine($"{editor}");
```

Taki kod można prawidłowo skompilować, jednak podczas próby jego wykonania zostanie zgłoszony wyjątek związany z błędem rzutowania (patrz rysunek 6.2). Oznacza to, że w przypadku stosowania klasy ArrayList nie jest przeprowadzana kontrola typów podczas kompilacji kodu:

```
private static void NonGenericListWithAuthorNameAndAge()
{
    // nie jest zgłaszany żaden wyjątek, ani podczas kompilacji, ani podczas wykonywania kodu
    ArrayList authorArrayList = new ArrayList { "Jan Kowalski", "43" };
    foreach (string author in authorArrayList)
        WriteLine($"{author}");

    // brak wyjątku podczas kompilacji - jest natomiast zgłaszany podczas wykonywania kodu
    ArrayList editorArrayList = new ArrayList { "Joanna Tkaczyk", 25 }; // zgłasza wyjątek podczas wykonywania kodu
    foreach (int editor in editorArrayList)
        WriteLine($"{editor}");
}
```


Rysunek 6.2. Wyjątek zgłaszany podczas wykonywania ostatniego przykładu

Po przeanalizowaniu powyższego fragmentu kodu bez trudu można stwierdzić, dlaczego podczas jego kompilacji nie został zgłoszony żaden wyjątek: klasa `ArrayList` akceptuje bowiem dowolny typ (zarówno wartościowy, jak i referencyjny), a następnie rzutuje go do uniwersalnego typu platformy `.NET`, czyli `Object`. Jednak podczas wykonywania kodu kolekcja wymaga zastosowania konkretnego typu, na przykład jeśli została zdefiniowana jako kolekcja łańcuchów znaków, to należy w niej zapisywać łańcuchy znaków, a nie inne obiekty. Właśnie dlatego podczas wykonywania tego kodu został zgłoszony wyjątek.

Czynności związane z rzutowaniem, pakowaniem oraz rozpakowywaniem wykonywane przez kolekcję `ArrayList` mają niekorzystny wpływ na wydajność działania kodu — przy czym spadek efektywności jest zależny od wielkości kolekcji `ArrayList` oraz ilości przechowywanych w niej danych.

Na podstawie powyższego przykładu można wskazać podstawowe wady tej nieoptymalnej wersji klasy `ArrayList`:

1. Nie zapewnia kontroli typów podczas kompilacji kodu.
2. Ma negatywny wpływ na wydajność działania w przypadku operowania na dużych zbiorach danych.
3. Wszystkie zapisywane w niej dane są rzutowane na `Object`, zatem nie można uniemożliwić dodawania do kolekcji obiektów innego typu już w trakcie kompilacji kodu. Na przykład w poprzednim przykładzie dodawaliśmy do kolekcji łańcuchy znaków i liczby całkowite.

Powyższe problemy można rozwiązać, stosując kolekcje będące typami ogólnymi, które uniemożliwiają dodawanie obiektów innego typu niż ten podany podczas ich tworzenia. Przeanalizujemy poniższy przykład:

```
List<string> authorName = new List<string> {"Jan Kowalski"};
```

Powyższa lista została zdefiniowana w taki sposób, że można w niej zapisywać wyłącznie elementy będące łańcuchami znaków. A zatem można do niej dodawać wyłącznie łańcuchy znaków. Przeanalizujemy poniższy przykład:

```
List<string> authorName = new List<string>();
authorName.Add("Jan Kowalski");
authorName.Add(43);
```

W tym przykładzie próbujemy zapisać na liście element typu `int` (Czytelnik zapewne pamięta, że w przypadku użycia kolekcji `ArrayList` było to możliwe). Jednak w tym przypadku próba użycia takiego kodu spowoduje zgłoszenie błędu rzutowania — a zatem lista ogólna zdefiniowana jako lista łańcuchów znaków uniemożliwia dodawanie innych elementów niż łańcuchy. Szczegółową informację o błędzie można wyświetlić, umieszczając wskaźnik myszy na liczbie 43, jak pokazano na rysunku 6.3.

```
private static void Main(string[] args)
{
    List<string> authorName = new List<string>();
    authorName.Add("Jan Kowalski");
    authorName.Add(43);
}
```

■ struct System.Int32
Represents a 32-bit signed integer.

Argument „1”: nie można przekonwertować z „int” na „string”

Rysunek 6.3. Błąd konwersji podczas dodawania elementu do listy ogólnej

W powyższym przykładzie rozwiązaliśmy jeden z problemów — zadeklarowaliśmy listę łańcuchów znaków, dzięki czemu mogliśmy na niej zapisywać wyłącznie łańcuchy znaków. Jednak w kontekście przykładu o autorach oznacza to, że możemy na niej zapisywać wyłącznie imię i nazwisko, lecz już nie wiek autora. Można by się zastanawiać, po co używać kolekcji typu ogólnego, skoro w ich przypadku dodawanie nowego typu danych wymaga utworzenia nowej kolekcji? Obecnie potrzebujemy tylko dwóch informacji o autorze — personaliów oraz wieku; wystarczyłoby zatem utworzyć dwie listy: jedną typu string na personalia oraz drugą typu int na wiek. Gdybyśmy jednak potrzebowali przechowywać jeszcze inne informacje, musielibyśmy w tym celu stworzyć kolejną listę. Doprowadziłoby to do konieczności utworzenia wielu list różnych typów, takich jak: string, int, decimal itd. Jednak zamiast tego można utworzyć własny, niestandardowy typ. Przyjrzyjmy się poniższej deklaracji listy:

```
List<Person> persons = new List<Person>();
```

Jak widać, tworzymy tu listę obiektów typu Person. Ta ogólna lista pozwoli nam na zapisywanie na niej wyłącznie obiektów podanego typu. A oto przykładowa definicja klasy Person:

```
internal class Person
{
    public string FirstName { get; set; }
    public string LastName { get; set; }
    public int Age { get; set; }
}
```

Przedstawiona klasa Person definiuje trzy właściwości: dwie typu string oraz jedną typu int. W ten sposób znaleźliśmy rozwiązanie kolejnego z wcześniejszych problemów. Dzięki stworzeniu kolekcji List o zawartości typu Person możemy utworzyć listę i zapisywać w jej elementach informacje różnych typów. Poniższy przykład przedstawia praktyczne zastosowanie takiej listy:

```
private static void PersonList()
{
    List<Person> persons = new List<Person>
    {
        new Person
        {
```

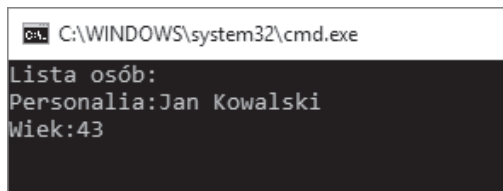


```

        FirstName = "Jan",
        LastName = "Kowalski",
        Age = 43
    }
};
WriteLine("Lista osób:");
foreach (var person in persons)
{
    WriteLine($"Personalia:{person.FirstName} {person.LastName}");
    WriteLine($"Wiek:{person.Age}");
}
}

```

Wyniki wykonania tego przykładu przedstawiono na rysunku 6.4.


```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Lista osób:
Personalia:Jan Kowalski
Wiek:43

```

Rysunek 6.4. Wyniki zastosowania obiektów niestandardowego typu na liście ogólnej

Taka lista obiektów typu `Person` będzie działać wydajniej niż kolekcja `ArrayList`, gdyż jest listą typu ogólnego, a zatem w jej przypadku nie będą wykonywane żadne operacje rzutowania do typu `Object` — jej zawartością będą obiekty wyłącznie określonego typu.

Stosowanie ograniczeń typów ogólnych

W poprzednim podpunkcie rozdziału przedstawiona została kolekcja `List` typu `Person`, akceptująca obiekty typu określonego w definicji. W przedstawionym kodzie obiekty te zawierały jedynie dane typu `string` i `int`, jednak ogólnie nic nie stoi na przeszkodzie, by używać także innych typów danych, takich jak wartości typów `float`, `double` itd. Z drugiej strony mogą się także pojawiać sytuacje, w których będziemy chcieli ograniczyć stosowane typy danych lub umożliwić stosowanie w typie ogólnym w ogóle tylko jednego, ściśle określonego typu. Właśnie z myślą o takich sytuacjach w języku `C#` wprowadzono ograniczenia typów ogólnych. Przeanalizujmy następujący przykład:

```

public class GenericConstraint<T> where T:class
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }
}

```

Klasa przedstawiona na tym przykładzie jest klasą ogólną. Zastosowany w niej ogólny typ `T` jest niczym innym jak dowolnym typem referencyjnym; oznacza to, że tworząc instancję klasy `GenericConstraint`, możemy zażądać, by operowała ona na dowolnym typie referencyjnym. Jednak w takiej klasie nie będzie można używać żadnych typów wartościowych. Nasza klasa definiuje metodę `ImplementIt`, która akceptuje parametr typu `T` i zwraca wartość typu `T`.

Więcej informacji na temat wytycznych dotyczących określania parametrów typów można znaleźć na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/programming-guide/generics/generic-type-parameters>.

Poniższe deklaracje są prawidłowe, gdyż zastosowano w nich typy referencyjne:

```
GenericConstraint<string> genericConstraint = new GenericConstraint<string>();
Person person = genericPersonConstraint.ImplementIt(new Person());
```

Z kolei poniższa deklaracja nie jest prawidłowa, gdyż użyto w niej typu wartościowego, a definicja klasy `GenericConstraint` na to nie pozwala:

```
GenericConstraint<int> genericConstraint = new GenericConstraint<int>();
```

W drugim dniu kursu dowiedzieliśmy się, że `int` jest typem wartościowym, a nie referencyjnym. Dlatego też próba zastosowania takiej deklaracji spowoduje zgłoszenie błędu czasu kompilacji. Błąd ten jest wyświetlany w Visual Studio w sposób przedstawiony na rysunku 6.5.

```
private static void Main(string[] args)
{
    GenericConstraint<int> genericConstraint = new GenericConstraint<int>();
}
```

■ struct System.Int32
Represents a 32-bit signed integer.

Typ „int” musi być typem referencyjnym, aby można było używać go jako parametru „T” w typie ogólnym lub metodzie ogólnej „GenericConstraint<T>”.

Rysunek 6.5. Błąd związany z naruszeniem ograniczenia typu ogólnego

A zatem dzięki zastosowaniu ograniczenia typu ogólnego uniemożliwiliśmy zastosowanie innego typu niż referencyjny.

Ograniczenia można by w zasadzie uznać za zabezpieczenie naszej klasy ogólnej przed stosowaniem nieodpowiednich typów podczas tworzenia instancji naszego typu ogólnego. Jeśli klient próbuje zastosować nieodpowiedni typ, spowoduje to zgłoszenie błędu czasu kompilacji. Do definiowania tych ograniczeń używane jest kontekstowe słowo kluczowe `where`.

W rzeczywistości możliwe jest definiowanie różnego rodzaju ograniczeń, dzięki którym można zabezpieczyć klasy ogólne przed niepożądanymi sytuacjami. Przeanalizujemy kilka takich przypadków:

Typy wartościowe

To pierwsze ograniczenie zostanie zdefiniowane przy użyciu zapisu: `where T: struct`. W tym przypadku kod klienta, określając typ klasy ogólnej, powinien zastosować typ wartościowy — może to być dowolny typ wartościowy z wyjątkiem typów akceptujących wartość `null`.

Przykład

Oto przykład deklaracji klasy zawierającej ograniczenie typu wartościowego:

```
public class ValueTypeConstraint<T> where T : struct
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }
}
```

Zastosowanie

Poniższy fragment pokazuje przykład kodu klienta, w którym zastosowano klasę ogólną z ograniczeniem typu wartościowego:

```
private static void ImplementValueTypeGenericClass()
{
    const int age = 43;
    ValueTypeConstraint<int> valueTypeConstraint = new ValueTypeConstraint<int>();
    WriteLine($"Wiek: {valueTypeConstraint.ImplementIt(age)}");
}
```

Typy referencyjne

Takie ograniczenie można zdefiniować, używając zapisu o postaci: `where T:class`. W razie zastosowania takiego ograniczenia kod klienta, tworząc instancje typu ogólnego, może zastosować w niej dowolny typ referencyjny — może to być dowolna klasa, interfejs, delegacja czy też tablica.

Przykład

Poniższy przykład przedstawia deklarację klasy ogólnej z ograniczeniem typu referencyjnego:

```
public class ReferenceTypeConstraint<T> where T:class
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }
}
```

Zastosowanie

Poniższy przykład przedstawia kod klienta, w którym zastosowano klasę ogólną z ograniczeniem typu referencyjnego:

```
private static void ImplementReferenceTypeGenericClass()
{
    const string thisIsAuthorName = "Jan Kowalski";
    ReferenceTypeConstraint<string> referenceTypeConstraint = new
    ↳ReferenceTypeConstraint<string>();

    WriteLine($"Personalia:{referenceTypeConstraint.ImplementIt(thisIsAuthorName)}");

    ReferenceTypeConstraint<Person> referenceTypePersonConstraint = new
    ↳ReferenceTypeConstraint<Person>();

    Person person = referenceTypePersonConstraint.ImplementIt(new Person
    {
        FirstName = "Jan",
        LastName = "Kowalski",
        Age = 43
    });

    WriteLine($"Personalia:{person.FirstName}{person.LastName}");
    WriteLine($"Wiek:{person.Age}");
}
```

Domyślny konstruktor

To ograniczenie jest definiowane przy użyciu zapisu o postaci: `where T : new()`. Sprawia ono, że parametrem typu nie może być typ definiujący konstruktor domyślny. Jednocześnie narzuca ono wymóg, by typ `T` definiował publiczny konstruktor bezargumentowy. W razie stosowania z innymi ograniczeniami, ograniczenie `new()` należy podawać jako ostatnie.

Przykład

Poniższy przykład przedstawia deklarację klasy ogólnej z ograniczeniem konstruktora domyślnego:

```
public class DefaultConstructorConstraint<T> where T : new()
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }
}
```

Zastosowanie

Kolejny przykład przedstawia kod klienta, w którym zastosowano klasę ogólną z ograniczeniem konstruktora domyślnego:

```
private static void ImplementDefaultConstructorGenericClass()
{
    DefaultConstructorConstraint<ClassWithDefaultConstructor>
    ↪ constructorConstraint = new
    DefaultConstructorConstraint<ClassWithDefaultConstructor>();
    var result = constructorConstraint.ImplementIt(new ClassWithDefaultConstructor
    ↪ { Name = "Jan Kowalski" });
    WriteLine($"Personalia:{result.Name}");
}
```

Ograniczenie klasy bazowej

Ograniczenie klasy bazowej można zdefiniować, używając następującego zapisu: where T: <KlasaBazowa>. To ograniczenie uniemożliwia zastosowanie jako parametru typu klasy innej niż dziedzicząca po określonej klasie bazowej.

Przykład

Oto przykład deklaracji klasy ogólnej wykorzystującej ograniczenie klasy bazowej:

```
public class BaseClassConstraint<T> where T:Person
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }
}
```

Zastosowanie

Poniższy fragment kodu przedstawia przykład zastosowania klasy ogólnej z ograniczeniem klasy bazowej:

```
private static void ImplementBaseClassConstraint()
{
    BaseClassConstraint<Author>baseClassConstraint = new
    ↪ BaseClassConstraint<Author>();
    var result = baseClassConstraint.ImplementIt(new Author
    {
        FirstName = "Shivprasad",
        LastName = "Koirala",
        Age = 40
    });

    WriteLine($"Personalia:{result.FirstName} {result.LastName}");
    WriteLine($"Wiek:{result.Age}");
}
```

Ograniczenie interfejsu

Ten rodzaj ograniczenia można zdefiniować, używając następującego zapisu: `where T:<nazwa_↪interfejsu>`. W tym przypadku, tworząc instancję klasy ogólnej, kod klienta musi zastosować typ implementujący podany interfejs. Wskazany typ może implementować dowolnie wiele interfejsów.

Przykład

Oto przykład deklaracji klasy korzystającej z ograniczenia typu interfejsu:

```
public class InterfaceConstraint<T>:IDisposable where T : IDisposable
{
    public T ImplementIt(T value)
    {
        return value;
    }

    public void Dispose()
    {
        // czynności porządkowe
    }
}
```

Zastosowanie

Poniższy fragment kodu przedstawia kod klienta, w którym zastosowano klasę ogólną z ograniczeniem typu interfejsu:

```
private static void ImplementInterfaceConstraint()
{
    InterfaceConstraint<EntityClass> entityConstraint = new
    ↪InterfaceConstraint<EntityClass>();
    var result=entityConstraint.ImplementIt(new EntityClass
    ↪{Name = "Jan Kowalski"});
    WriteLine($"Personalia:{result.Name}");
}
```

W tym podrozdziale przedstawione zostały kolekcje oraz typy ogólne, jak również różne rodzaje ograniczeń typów ogólnych. Oprócz tego wyjaśniliśmy, dlaczego należy stosować typy ogólne.

Więcej szczegółowych informacji na temat typów ogólnych można znaleźć w oficjalnej dokumentacji języka C# dostępnej na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/programming-guide/generics/generic-type-parameters>.

Upiększanie kodu przy użyciu atrybutów

Atrybuty zapewniają możliwość kojarzenia informacji z kodem. Informacje te mogą mieć postać prostych komentarzy lub ostrzeżeń, lecz mogą także zawierać złożone operacje, a nawet kod. Atrybuty są definiowane przy użyciu znaczników. Rozwiązanie to pozwala także na upiększanie kodu poprzez dodawanie do niego niestandardowych atrybutów. Przeanalizujemy poniższy przykład:

```
private void PeerOperation()
{
    // inny kod
    WriteLine("Ukończono poziom 1.");
    // inny kod
}
```

W powyższej metodzie wyświetlamy komunikat tekstowy stanowiący informację dla użytkownika. Kolejny fragment kodu pokazuje, jak można dodać do metody atrybut. Oto przykład:

```
[PeerInformation("Ukończono poziom.")]
private void PeerOperation()
{
    // inny kod
}
```

W tym przykładzie dodaliśmy do metody jedynie atrybut z informacją tekstową.

Zgodnie z oficjalną dokumentacją (dostępna na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/tutorials/attributes>) atrybuty zapewniają sposób deklaratywnego kojarzenia informacji z kodem. Mogą także tworzyć elementy wielokrotnego użycia, które można dodawać do wielu różnych elementów docelowych.

Atrybutów można używać do:

- dodawania metadanych do kodu;
- dodawania do kodu komentarzy, opisów, instrukcji dla kompilatora i tak dalej.

W kolejnych punktach rozdziału zostaną szczegółowo opisane atrybuty oraz przedstawione przykłady ich zastosowania.

Typy atrybutów

W poprzednim punkcie rozdziału przedstawione zostały atrybuty, których można używać do upiększania oraz dodawania informacji do kodu. W tym punkcie zaprezentowane zostaną różne typy atrybutów.

AttributeUsage

To predefiniowany atrybut frameworka .NET. Służy on do ograniczania zastosowania innych atrybutów. Oznacza to, że pozwala określić rodzaje elementów, do jakich można dodawać dany atrybut; takie elementy są także nazywane elementami docelowymi atrybutów. Poniżej przedstawiona została lista takich elementów docelowych:

- Assembly,
- Class,
- Constructor,
- Delegate,
- Enum,
- Event,
- Field,
- GenericParameter,
- Interface,
- Method,
- Module,
- Parameter,
- Property,
- ReturnValue,
- Struct.

Domyślnie typ elementu docelowego atrybutu może być dowolny, chyba że zostanie on jawnie określony.

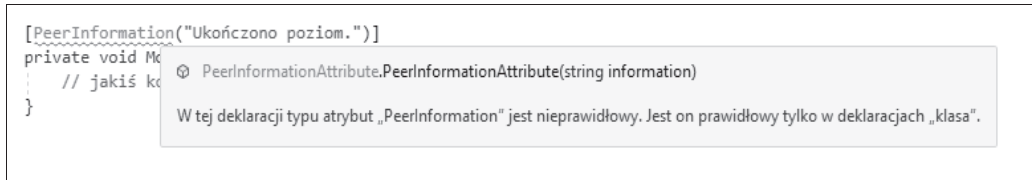
Przykład

Poniższy atrybut może być dodawany wyłącznie do klas:

```
[AttributeUsage(AttributeTargets.Class)]
public class PeerInformationAttribute : Attribute
{
    public PeerInformationAttribute(string information)
    {
        WriteLine(information);
    }
}
```

W powyższym przykładzie zdefiniowaliśmy atrybut przeznaczony do stosowania w klasach. Jeśli spróbujemy dodać go do innego elementu docelowego niż klasa, spowoduje to wystąpienie błędu kompilacji, takiego jak ten przedstawiony na rysunku 6.6, informującego, że atrybut przeznaczony do użycia w deklaracjach klas został użyty w metodzie.

Rysunek 6.6. Komunikat o dodaniu atrybutu do nieprawidłowego elementu docelowego

Obsolite

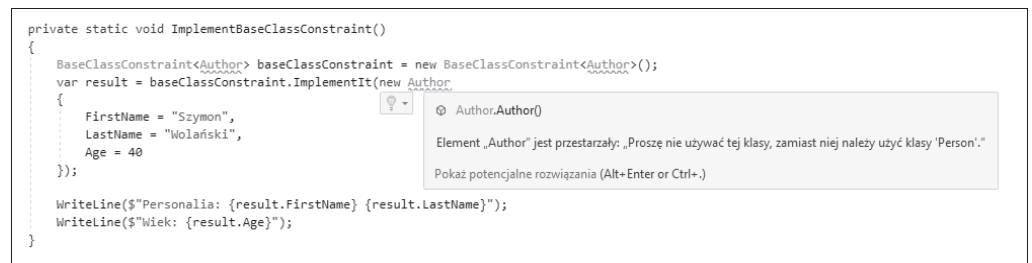
Czasami mogą się pojawić sytuacje, kiedy będziemy chcieli wygenerować ostrzeżenie w razie zastosowania określonego kodu. Właśnie do tego celu służy predefiniowany atrybut `Obsolete`.

Przykład

Przeanalizujmy poniższy kod, w którym deklaracja klasy została poprzedzona atrybutem `Obsolete`. Poniższy kod można z powodzeniem skompilować i uruchomić, nawet pomimo wyświetlenia ostrzeżenia, gdyż nie zażądaliśmy generowania błędu:

```
[Obsolete("Proszę nie używać tej klasy, zamiast niej należy użyć
↳ klasy 'Person'.")]
public class Author:Person
{
    // inny kod
}
```

Rysunek 6.7 przedstawia komunikat informujący, że nie należy używać klasy `Author`, gdyż została ona uznana za przestarzałą. Pomimo komunikatu taki kod wciąż można skompilować i uruchomić (nie zażądaliśmy bowiem, by ostrzeżenie było traktowane jako błąd).

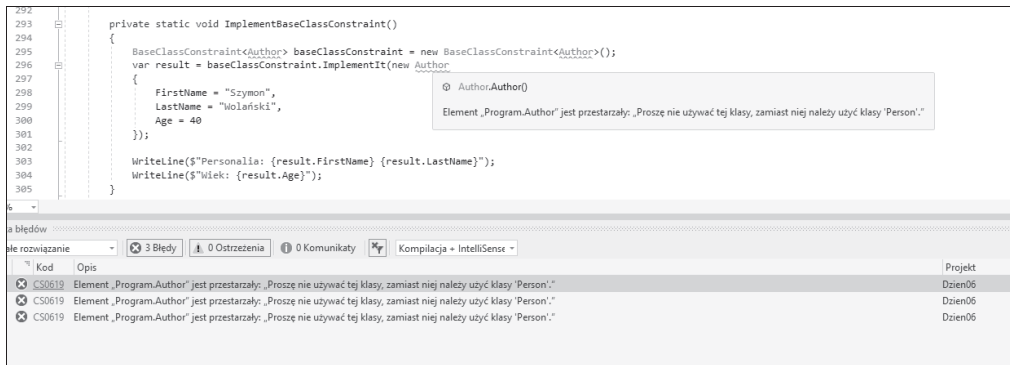
Rysunek 6.7. Komunikat ostrzegawczy generowany dzięki zastosowaniu atrybutu `Obsolete`

Z kolei zastosowanie atrybutu o następującej postaci spowoduje nie tylko wyświetlenie ostrzeżenia, lecz także wygenerowanie błędu:

```
[Obsolete("Proszę nie używać tej klasy, zamiast niej należy użyć
↳ klasy 'Person'.",true)]
```

```
public class Author:Person
{
    // inny kod
}
```

Poniższy rysunek pokazuje, że zastosowanie takiego atrybutu powoduje wygenerowanie wyjątku.

Rysunek 6.8. Zastosowanie atrybutu Obsolete do generowania błędu

Conditional

Kolejny z predefiniowanych atrybutów, Conditional, ogranicza wykonanie na podstawie warunku umieszczonego w kodzie.

Przykład

Przeanalizujmy poniższy przykład, który uzależnia możliwość wykonania metody od zastosowania dyrektywy Debug preprocesora (zagadnienia związane z preprocesorem oraz jego dyrektywami zostaną opisane w dalszej części rozdziału):

```
#define Debug
using System.Diagnostics;
using static System.Console;

namespace Dzien06
{
    internal class Program
    {
        private static void Main(string[] args)
        {
            PersonList();
            ReadLine();
        }

        [Conditional("Debug")]
        private static void PersonList()
```

```

    {
        WriteLine("Lista osób:");
        foreach (var person in Person.GetPersonList())
        {
            WriteLine($"Personalia: {person.FirstName} {person.LastName}");
            WriteLine($"Wiek: {person.Age}");
        }
    }
}

```

Definiując dyrektywy preprocesora, trzeba pamiętać o jednej rzeczy: konieczne jest zapisywanie ich na samym początku pliku.

Tworzenie i stosowanie niestandardowych atrybutów

W poprzednim punkcie rozdziału zostały przedstawione predefiniowane atrybuty; wspomniano także, że ich możliwości są raczej ograniczone, a w praktycznych zastosowaniach konieczne będzie używanie znacznie bardziej złożonych atrybutów. W takich przypadkach może się przydać możliwość tworzenia własnych, niestandardowych atrybutów — przypominają one atrybuty predefiniowane, jednak to ich twórca określa sposób działania takich atrybutów oraz typy ich elementów docelowych. Wszystkie niestandardowe atrybuty należy definiować jako klasy dziedziczące po klasie `System.Attribute`.

W tym punkcie rozdziału zaimplementujemy niestandardowy atrybut spełniający następujące założenia:

- Atrybut będzie nosić nazwę `ErrorLogger`.
- Atrybut będzie działał we wszystkich dostępnych środowiskach: do debugowania, do tworzenia kodu, produkcyjnym itd.
- Zastosowanie atrybutu będzie się ograniczało jedynie do metod.
- Atrybut powinien powodować wyświetlanie niestandardowych lub podanych komunikatów o błędach.
- Domyślnie atrybut powinien działać w środowisku `Debug`.
- W razie zastosowania w środowisku do tworzenia kodu oraz środowisku `Debug` atrybut powinien wyświetlać komunikat i zgłaszać wyjątek.

Wymagania wstępne

Do tworzenia i stosowania niestandardowych atrybutów będziemy potrzebować:

- Visual Studio 2017 lub nowszego;
- .NET Core 1.1 lub nowszego.

Poniżej przedstawiony został kod niestandardowego atrybutu spełniającego opisane wcześniej założenia:

```

public class ErrorLogger : Attribute
{
    public ErrorLogger(string exception)
    {
        switch (Env)
        {
            case Env.Debug:
            case Env.Dev:
                WriteLine($"{exception}");
                throw new Exception(exception);
            case Env.Prod:
                WriteLine($"{exception}");
                break;
            default:
                WriteLine($"{exception}");
                throw new Exception(exception);
        }
    }
}

public Env Env { get; set; }
}

```

Działanie powyższego atrybutu sprowadza się do wyświetlenia w oknie konsoli wyjątków podanych w kodzie, w którym atrybut został użyty. W przypadku środowisk Debug oraz Dev oprócz wyświetlenia komunikatu zostanie także zgłoszony wyjątek.

Kolejny fragment kodu przedstawia proste przykłady zastosowania tego atrybutu:

```

public class MathClass
{
    [ErrorLogger("Operacja Add jest w trakcie implementacji!", Env = Env.Debug)]
    public string Add(int num1, int num2)
    {
        return $"Suma liczb {num1} oraz {num2} wynosi: {num1 + num2}";
    }

    [ErrorLogger("Operacja Subtract jest w trakcie implementacji!", Env = Env.Dev)]
    public string Subtract(int num1, int num2)
    {
        return $"Różnica liczb {num1} i {num2} wynosi: {num1 - num2}";
    }

    [ErrorLogger("Operacja Multiply jest w trakcie implementacji!", Env = Env.Prod)]
    public string Multiply(int num1, int num2)
    {
        return $"Iloczyn liczb {num1} i {num2} wynosi: {num1 * num2}";
    }
}

```

W powyższym przykładzie zostały zdefiniowane różne metody opatrzone atrybutami, które zostaną zastosowane w różnych środowiskach. Atrybuty te spowodują wyświetlenie komunikatu i zgłoszenie wyjątku podczas próby użycia poszczególnych metod.

Stosowanie dyrektyw preprocesora

Dyrektywy preprocesora, jak wskazuje ich nazwa, są przetwarzane przed rozpoczęciem procesu kompilacji kodu. Innymi słowy, preprocesor przekazuje kompilatorowi instrukcje dotyczące przetwarzania informacji, przy czym następuje to przed skompilowaniem kodu przez kompilator.

Ważne zagadnienia

Poniżej przedstawionych zostało kilka ważnych uwag związanych ze stosowaniem preprocesora:

- Dyrektywy preprocesora są w rzeczywistości warunkami uwzględnianymi przez kompilator.
- Dyrektywy preprocesora muszą zaczynać się od znaku #.
- W odróżnieniu od instrukcji dyrektyw preprocesora nie należy kończyć średnikiem (;).
- Preprocesor nie jest używany do tworzenia i stosowania makr.
- Poszczególne dyrektywy preprocesora należy deklarować w odrębnych wierszach.

Dyrektywy preprocesora w działaniu

Przeanalizujmy poniższy przykład:

```
#if ... #endif
```

Przedstawia on warunkową dyrektywę preprocesora; blok kodu umieszczony wewnątrz niej zostanie przetworzony, jeśli będzie spełniony warunek określony w dyrektywie. Powyższą parę dyrektyw można uzupełnić dyrektywami `#elseif` oraz `#else`. Ponieważ jest to dyrektywa warunkowa, a warunki logiczne w języku `C#` zwracają wynik typu `Boolean`, to w warunkach podawanych w tych dyrektywach można używać operatorów logicznych, takich jak: równy (`==`), różny (`!=`), koniunkcja logiczna (`&&`), alternatywa logiczna (`||`) oraz negacja (`!`).

Symbole preprocesora należy definiować na samym początku pliku, w którym będą stosowane, używając do tego celu dyrektywy `#define`.

Przeanalizujmy poniższy fragment kodu, który informuje użytkownika o kompilacji warunkowej:

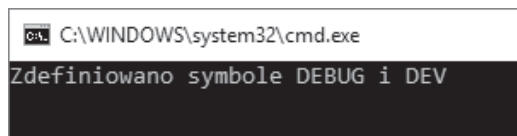
```
#define DEBUG
#define DEV
using static System.Console;
```

```

namespace Dzien06
{
    public class PreprocessorDirective
    {
        public void ConditionalProcessor() =>
        #if (DEBUG && !DEV)
            WriteLine("Zdefiniowano symbol DEBUG.");
        #elif (!DEBUG && DEV)
            WriteLine("Zdefiniowano symbol DEV");
        #else
            WriteLine("Zdefiniowano symbole DEBUG i DEV");
        #endif
    }
}

```

W powyższym przykładzie zdefiniowaliśmy dwa różne symbole — DEBUG i DEV — dla dwóch różnych środowisk kompilacji. Ze względu na zastosowane dyrektywy preprocesora wykonanie powyższego przykładu spowoduje wyświetlenie wyników przedstawionych na rysunku 6.9.

Rysunek 6.9. Efekty zastosowania dyrektyw preprocesora

Dyrektywy #define i #undef

Najprościej rzecz ujmując, dyrektywa #define definiuje symbol, który następnie może być używany w warunkowych dyrektywach preprocesora.

Dyrektywy #define nie można używać do deklarowania stałych.

Przy stosowaniu tej dyrektywy należy pamiętać o następujących zagadnieniach:

- Dyrektywy #define nie można używać do deklarowania stałych.
- Dyrektywa ta pozwala zdefiniować symbol, lecz nie pozwala przypisywać mu wartości.
- Symbol preprocesora może być używany wyłącznie po jego uprzednim zdefiniowaniu; oznacza to, że dyrektywę #define należy umieszczać na samym początku pliku.
- Zasięg symbolu obejmuje cały plik źródłowy, w którym dany symbol został zdefiniowany.

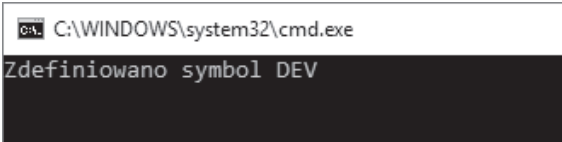
Wróćmy teraz do przykładu prezentującego zastosowanie warunkowej dyrektywy #if, na którego początku zostały zdefiniowane dwa symbole preprocesora. Zdefiniować taki symbol można bardzo łatwo, na przykład: #define DEBUG.

Istnieje także możliwość usunięcia zdefiniowanego wcześniej symbolu; służy do tego dyrektywa preprocesora `#undef`. Przeanalizujmy kolejny przykład:

```
#define DEBUG
#define DEV
#undef DEBUG
using static System.Console;

namespace Dzień06
{
    public class PreprocessorDirective
    {
        public void ConditionalProcessor() =>
        #if (DEBUG && !DEV)
            WriteLine("Zdefiniowano symbol DEBUG.");
        #elif (!DEBUG && DEV)
            WriteLine("Zdefiniowano symbol DEV");
        #else
            WriteLine("Zdefiniowano symbole DEBUG i DEV");
        #endif
    }
}
```

W tym przykładzie najpierw definiujemy, a następnie usuwamy symbol `DEBUG`; oznacza to, że wykonanie powyższego przykładu wygeneruje wyniki przedstawione na rysunku 6.10.

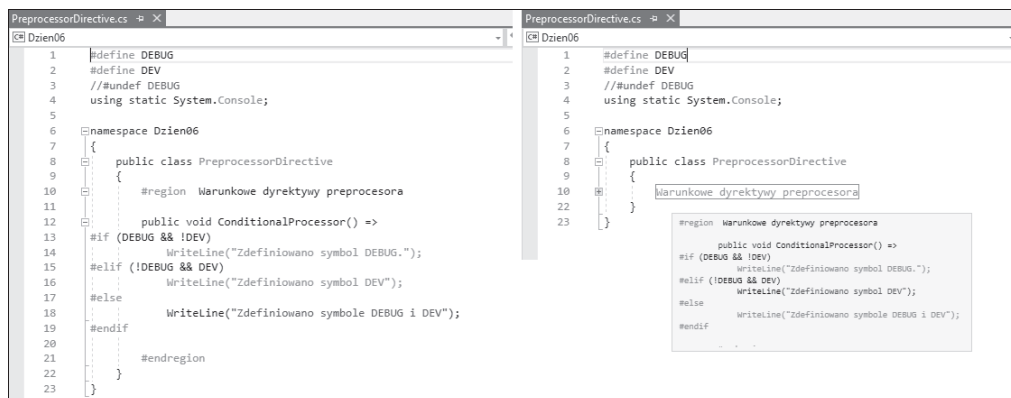


```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Zdefiniowano symbol DEV
```

Rysunek 6.10. Efekty zastosowania dyrektywy preprocesora `#undef`

Dyrektywy `#region` oraz `#endregion`

Dyrektywy `#region` oraz `#endregion` są niezwykle przydatne podczas pracy nad długimi plikami źródłowymi. Czasami podczas prac nad dużymi aplikacjami, na przykład korporacyjnymi, pliki źródłowe mogą przekraczać nawet 1000 wierszy kodu, obejmującego przeróżne funkcje, metody czy też logikę biznesową. Dla poprawy przejrzystości można podzielić taki kod na regiony. Dla każdego regionu można określić krótki opis wyjaśniający przeznaczenie danego fragmentu kodu. Przeanalizujmy przykład przedstawiony na rysunku 6.11.

Rysunek 6.11. Regiony kodu źródłowego tworzone przy użyciu dyrektyw #region oraz #endregion

Okno edytora widoczne z lewej strony rysunku 6.11 przedstawia rozwinięty region utworzony przy użyciu dyrektyw #region ... #endregion, pokazujący, jak można je stosować. Z kolei okno edytora zamieszczone z prawej strony pokazuje, jak wygląda zwinięty region. Po umieszczeniu wskaźnika myszy na tekście opisu regionu poniżej zostanie wyświetlony prostokątny obszar prezentujący jego zawartość. A zatem wcale nie trzeba rozwijać regionu, by przejrzeć umieszczony w nim kod źródłowy.

Dyrektywa #line

Dyrektywa #line pozwala zmienić numer wiersza, który będzie wyświetlany w komunikatach kompilatora. Dodatkowo można w niej także określić nazwę pliku, która będzie wyświetlana w tych komunikatach, choć ta możliwość jest opcjonalna. Ta dyrektywa może być przydatna w zautomatyzowanych etapach procesu budowania kodu. W przypadkach, gdy z pierwotnego kodu źródłowego zostały usunięte numery wierszy, wyniki będą musiały być generowane na podstawie numeracji wierszy pierwotnego pliku źródłowego.

Z kolei dyrektywa o postaci #line default przywraca normalny sposób numerowania wierszy kodu.

Zastosowanie dyrektywy o postaci #line hidden sprawia, że ani nazwa pliku, ani numeracja wierszy kodu w komunikatach generowanych przez kompilator nie będzie modyfikowana.

I w końcu dyrektywa o postaci #line nazwa_pliku daje możliwość określenia nazwy pliku, która ma być wyświetlana w komunikatach generowanych przez kompilator. Nazwa pliku musi być zapisana w cudzysłowach i umieszczona przed ewentualnym numerem wiersza.

Przeanalizujemy poniższy fragment kodu:

```
public void LinePreprocessor()
{
    #line 85 "LineprocessorIsTheFileName"
    WriteLine("Ta instrukcja jest w wierszu nr 85, a nie nr 25.");
}
```



```
#line default
    WriteLine("Ta instrukcja jest w wierszu nr 29, a nie nr 28.");
#line hidden
    WriteLine("Ta instrukcja jest w wierszu nr 30.");
}
```

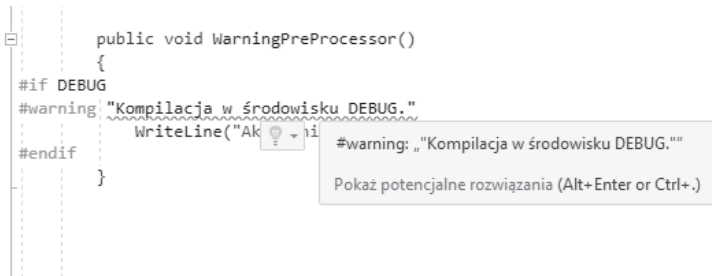
W powyższym przykładzie wiersz, który normalnie ma numer 25, będzie traktowany jak wiersz 85.

Dyrektywa #warning

Dyrektywa #warning zapewnia możliwość wygenerowania ostrzeżenia w dowolnym miejscu kodu i zazwyczaj jest stosowana razem z dyrektywami warunkowymi. Przeanalizujemy poniższy fragment kodu:

```
public void WarningPreProcessor()
{
    #if DEBUG
    #warning "Kompilacja w środowisku DEBUG."
        WriteLine("Aktualnie używane jest środowisko DEBUG.");
    #endif
}
```

Zastosowanie powyższego kodu sprawi, że podczas kompilacji zostanie wyświetlone ostrzeżenie, którego tekst został podany w dyrektywie #warning (patrz rysunek 6.12).

Rysunek 6.12. Ostrzeżenie wyświetlane przy użyciu dyrektywy #warning

Dyrektywa #error

Dyrektywa #error zapewnia możliwość wygenerowania błędu w dowolnym miejscu kodu. Przeanalizujemy poniższy fragment kodu:

```
public void ErrorPreProcessor()
{
    #if DEV
    #error "Kompilacja w środowisku DEV."
        WriteLine("Aktualnie używane jest środowisko DEV.");
    #endif
}
```

Zastosowanie dyrektywy `#error` spowoduje wygenerowanie błędu, który z kolei sprawi, że pliku nie uda się prawidłowo skompilować; wyświetlony komunikat o błędzie będzie odpowiadał tekstowi podanemu w dyrektywie `#error` (jak pokazano na rysunku 6.13).

```

public void ErrorPreProcessor()
{
    #if DEV
    #error "Kompilacja w środowisku DEV."
    WriteLine("#błąd: „Kompilacja w środowisku DEV.” do DEV.");
    #endif
}
}

```

Rysunek 6.13. Efekty zastosowania dyrektywy `#error`

W tym podrozdziale zostały przedstawione różne dyrektywy preprocesora oraz przykłady ich zastosowania.

Pełna lista dyrektyw preprocesora języka C# jest dostępna w jego oficjalnej dokumentacji, na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/preprocessor-directives/>.

Prezentacja LINQ

LINQ to skrót nazwy *Language Integrated Query* — mechanizmu języka C# pozwalającego na generowanie zapytań do danych. Dzięki zastosowaniu specjalnej składni, przypominającej nieco sposób zapisu pytania o dane spełniające określone kryteria, LINQ daje możliwość łatwego pisania. Innymi słowy, możemy powiedzieć, że LINQ to składnia służąca do przeszukiwania i pobierania danych.

W tym podrozdziale przedstawię bardzo prosty przykład zapytania LINQ. Zakładamy w nim, że dysponujemy listą obiektów klasy `Person`. Przedstawione zapytanie pozwala wyszukać obiekt, w którym identyfikator spełnia podany warunek:

```

private static void TestLinq()
{
    var person = from p in Person.GetPersonList()
                 where p.Id == 1
                 select p;
    foreach (var per in person)
    {

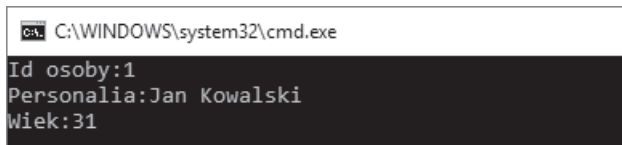
```

```

        WriteLine($"Id osoby:{per.Id}");
        WriteLine($"Personalia:{per.FirstName} {per.LastName}");
        WriteLine($"Wiek:{per.Age}");
    }
}

```

W powyższym przykładzie przeglądamy listę osób w poszukiwaniu obiektu, w którym identyfikator (Id) osoby ma wartość 1. To zapytanie LINQ zwraca wyniki typu `IEnumerable<Person>`, które z łatwością można przejrzeć, używając pętli `foreach`. Wyniki wykonania powyższego przykładu zostały przedstawione na rysunku 6.14.


```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Id osoby:1
Personalia:Jan Kowalski
Wiek:31

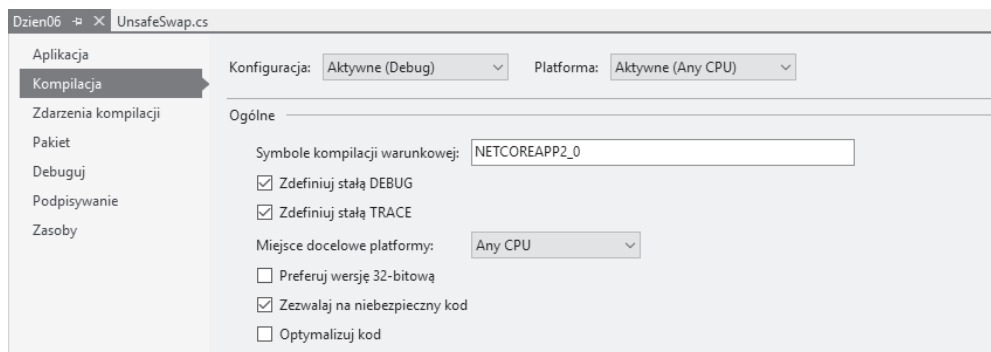
```

Rysunek 6.14. Dane pobrane przy użyciu zapytania LINQ

Wyczerpująca prezentacja LINQ wykracza poza ramy niniejszej książki. Przykłady prezentujące pełne możliwości tej technologii są dostępne na stronie <https://code.msdn.microsoft.com/101-LINQ-Samples-3fb9811b>.

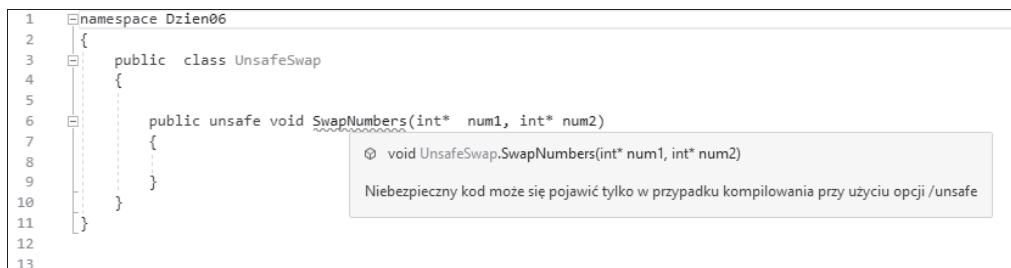
Pisanie niebezpiecznego kodu

W tym podrozdziale zostanie zamieszczone wprowadzenie do zagadnień pisania niebezpiecznego kodu w środowisku Visual Studio. Język `C#` pozwala na pisanie kodu, który jest kompilowany i tworzy obiekty, a nimi z kolei zarządza tak zwany mechanizm odzyskiwania pamięci (ang. *garbage collector*; więcej informacji na jego temat można znaleźć w pierwszym dniu kursu). Najprościej rzecz ujmując, w języku `C#`, w odróżnieniu od `C++`, nie występuje pojęcie wskaźników ani do funkcji, ani do danych. Jednak czasami nawet w języku `C#` występują sytuacje, w których zastosowanie takich wskaźników, analogicznych do wskaźników w językach `C` lub `C++`, może być niezbędne. Właśnie z myślą o takich sytuacjach w języku `C#` wprowadzono możliwość pisania tak zwanego **niebezpiecznego kodu**. Język ten udostępnia modyfikator `unsafe`, który informuje, że fragment kodu nie jest zarządzany przez mechanizm odzyskiwania pamięci oraz że mogą w nim być używane wskaźniki i inne niebezpieczne rozwiązania. Aby móc pisać taki niebezpieczny kod, w pierwszej kolejności trzeba włączyć w Visual Studio (w wersji 2017 lub nowszej) opcję niebezpiecznej kompilacji. W tym celu należy wyświetlić właściwości projektu, przejść na kartę *Kompilacja*, a następnie zaznaczyć pole wyboru *Zezwalaj na niebezpieczny kod*, jak pokazano na rysunku 6.15.

Rysunek 6.15. Włączanie możliwości pisania niebezpiecznego kodu

Bez włączenia tej opcji tworzenie niebezpiecznego kodu nie będzie możliwe, co pokazano na rysunku 6.16.

Rysunek 6.16. Próba użycia niebezpiecznego kodu bez włączenia odpowiedniej opcji w ustawieniach projektu

Po włączeniu opcji zezwalającej na stosowanie niebezpiecznego kodu możemy spróbować napisać funkcję, która będzie zamieniać wartości dwóch zmiennych przekazanych jako wskaźniki. Przeanalizujemy poniższy fragment kodu:

```
public unsafe void SwapNumbers(int* num1, int* num2)
{
    int tempNum = *num1;
    *num1 = *num2;
    *num2 = tempNum;
}
```

Jak widać, jest to bardzo prosta funkcja, która zamienia wartości dwóch zmiennych, dysponując ich wskaźnikami. Poniżej przedstawiony został kod, który używa tej funkcji i wyświetla wyniki jej działania:

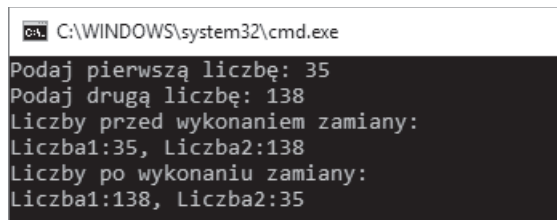
```
private static unsafe void TestUnsafeSwap()
{
    Write("Podaj pierwszą liczbę: ");
    var num1 = Convert.ToInt32(ReadLine());
    Write("Podaj drugą liczbę: ");
```

```

var num2 = Convert.ToInt32(ReadLine());
WriteLine("Liczby przed wykonaniem zamiany:");
WriteLine($"Liczba1:{num1}, Liczba2:{num2}");
// wywołanie funkcji zamieniającej liczby
new UnsafeSwap().SwapNumbers(&num1, &num2);
WriteLine("Liczby po wykonaniu zamiany:");
WriteLine($"Number1:{num1}, Number2:{num2}");
}

```

W powyższym przykładzie najpierw pobieramy dwie liczby i zapisujemy w dwóch zmiennych, wyświetlamy je, a następnie zamieniamy i ponownie wyświetlamy obie zmienne. Wyniki wykonania powyższego przykładu przedstawiono na rysunku 6.17.


```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Podaj pierwszą liczbę: 35
Podaj drugą liczbę: 138
Liczby przed wykonaniem zamiany:
Liczba1:35, Liczba2:138
Liczby po wykonaniu zamiany:
Liczba1:138, Liczba2:35

```

Rysunek 6.17. Efekty działania niebezpiecznego kodu korzystającego ze wskaźników

W tym podrozdziale zostało zamieszczone wprowadzenie do zagadnień związanych z pisaniem niebezpiecznego kodu.

Więcej informacji na temat pisania niebezpiecznego kodu można znaleźć w oficjalnej dokumentacji języka, na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/language-specification/unsafe-code>.

Pisanie asynchronicznego kodu

Zanim przedstawimy możliwości tworzenia kodu, który będzie wykonywany asynchronicznie, przedstawimy jego zwyczajną wersję — czyli kod wykonywany synchronicznie:

```

public class FilePolling
{
    public void PoleAFile(string fileName)
    {
        Console.WriteLine($"To jest plik ankiety: {fileName}");
        // kod obsługi ankiety
    }
}

```

Powyższy przykład jest prosty i uroczy. Wyświetla on nazwę pliku ankiety. W tym przypadku system musi poczekać na zakończenie obsługi ankiety, zanim przystąpi do wykonywania kolejnych zadań. Właśnie w taki sposób działa kod synchroniczny. A teraz wyobraźmy sobie scenariusz, w którym rozpoczęcie innych operacji lub zadań nie musi następować po zakończeniu czynności zaczętych wcześniej. Na taki sposób funkcjonowania pozwala kod asynchroniczny, który można pisać dzięki słowu kluczowemu `async`.

Przeanalizujmy poniższy fragment kodu:

```
public async void PoleAFileAsync(string fileName)
{
    Console.WriteLine($"To jest plik ankiety: {fileName}");
    // asynchroniczny kod obsługi ankiety
}
```

Dzięki dodaniu jednego słowa kluczowego, `async`, kod może być wykonywany asynchronicznie.

Analizując powyższy przykład, można stwierdzić, że programowanie asynchroniczne nie zmusza kodu klienta do czekania z wykonaniem innej funkcji lub operacji na zakończenie innej operacji asynchronicznej. Albo mówiąc inaczej: kod asynchroniczny nie może uniemożliwić wywołania innej operacji, która ma być wykonana.

W tym podrozdziale przedstawione zostało wprowadzenie do programowania asynchronicznego. Wyczerpujący opis zagadnień związanych z programowaniem asynchronicznym wykracza poza ramy tematyczne tej książki. Więcej informacji o tym sposobie programowania można znaleźć w oficjalnej dokumentacji języka, na stronie <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/async>.

Ćwiczenia praktyczne

1. Zdefiniuj ogólną klasę `StringCalculator` na podstawie kodu: <https://github.com/garora/TDD-Katas/tree/master/Src/CSharp/Net%20Core/StringCalculator>.
2. Napisz ogólną i nieogólną klasę kolekcji, a następnie porównaj wydajność ich działania.
3. W podpunkcie pt. „Dlaczego warto używać typów ogólnych?” przedstawiony został fragment kodu informujący o wyjątkach zgłaszanych podczas kompilacji. Wyjaśnij, dlaczego nie warto używać kodu takiego, jak ten przedstawiony poniżej:

```
internal class Program
{
    private static void Main(string[] args)
    {
        // żadne wyjątki nie są zgłaszane, ani w trakcie kompilacji,
        // ani w trakcie wykonywania kodu
    }
}
```

```

ArrayList authorEditorArrayList = new ArrayList {
    "Jan Kowalski", 43, "Artur Nowak", 25 };
foreach (var authorEditor in authorEditorArrayList)
{
    WriteLine($"{authorEditor}");
}
}

```

4. Jakie jest przeznaczenie słowa kluczowego `default` w kodzie ogólnym? Opisz je i przedstaw na przykładzie.
5. Napisz prosty przykład, w którym zostaną wykorzystane wszystkie trzy typy predefiniowanych atrybutów.
6. Jaki jest domyślny typ ograniczenia dla atrybutów? Napisz program prezentujący wszystkie typy ograniczeń.
7. Zaimplementuj niestandardowy atrybut o nazwie `LogFailuresAttribute`, którego działanie będzie polegać na rejestrowaniu wszystkich zgłaszanych wyjątków w pliku tekstowym.
8. Dlaczego dyrektywy preprocesora `#define` nie można używać do deklarowania stałych?
9. Napisz program tworzący listę obiektów `Author` i przeszukaj ją, korzystając z technologii LINQ.
10. Napisz program sortujący tablicę.
11. Napisz kompletny program, który będzie zapisywał zawartość w pliku, używając kodu synchronicznego i asynchronicznego.

Podsumowanie dnia 6.

W tym rozdziale zostały przedstawione zagadnienia zaawansowane, takiej jak: typy ogólne, atrybuty, dyrektywy preprocesora, LINQ, pisanie niebezpiecznego kodu oraz programowanie asynchroniczne.

Rozdział rozpoczęła prezentacja typów ogólnych, w ramach której, na odpowiednich przykładach, wyjaśniono, czym są klasy ogólne. Następnie zostały opisane atrybuty i przedstawione przykłady stosowania predefiniowanych atrybutów dostępnych w języku C#. Potem napisaliśmy własny, niestandardowy atrybut i zastosowaliśmy go w kodzie. Kolejnym opisanym zagadnieniem były dyrektywy preprocesora — w ramach ich prezentacji przedstawiono wybrane dyrektywy preprocesora oraz ich zastosowanie na przykładach. Na końcu rozdziału zostały pokrótce opisane: technologia LINQ, tworzenie niebezpiecznego kodu oraz programowanie asynchroniczne.

Kolejny rozdział będzie stanowić zakończenie tego siedmiodniowego kursu języka C#. Będzie on poświęcony zagadnieniom programowania obiektowego oraz rozwiązaniom obiektowym zastosowanym w języku C#.

Skorowidz

.NET, 17
.NET Core, 18
.NET Standard, 19

A

abstrakcja, 238
agregacja, 223
analiza kodu, 36
aplikacja konsolowa, 27, 29
ArrayList, 171, 188
asynchroniczna metoda Main, 105
asynchroniczny kod, 217
atrybut, 203
    AttributeUsage, 204
    Conditional, 206
    Obsolete, 205
atrybuty niestandardowe, 207

B

biblioteka
    Corefx, 19
BitArray, 185, 189
blok
    catch, 147
    finally, 147
    try, 147

C

cechy
    interfejsów, 240
    klas abstrakcyjnych, 239
CLI, Command Line Interface, 19, 21
Cloud9, 20

Coreclr, 19
Corefx, 19
CUI, Console User Interface, 36

D

debugowanie, 29
deklarowanie
    kolekcji
        ArrayList, 171
        Hashtable, 173
        Stack, 179
        Queue, 182
    typu delegacji, 166
    zdarzeń, 169
dekonstrukcja, 94
delegacje, 57, 166
dopasowywanie wzorców, 96, 110, 151
dostęp do składowej, 115
dyrektywa preprocesora, 209
    #define, 210
    #endregion, 211
    #error, 213
    #line, 212
    #regi, 211
    #undef, 210
    #warning, 213
dziedziczenie, 224, 233
    hierarchiczne, 226
    hybrydowe, 227
    niejawne, 228
    pojedyncze, 225
    wielokrotne, 225, 235
    wielopoziomowe, 227
dźwięk, 37

E

edytor tekstu, 20

F

finalizatory, 229
funkcje lokalne, 102

H

Hashtable, 173, 188
hermetyzacja, 242, 243
historia języka, 27

I

IDE, Integrated Development Environment, 20
  Cloud9, 20
  JetBrain Rider, 20
  Visual Studio Code, 20
  Zeus IDE, 20
identyfikatory, 39
indeksery, 143
informacje
  o delegacjach, 166
  o konwersji typów, 64
  o metodach rozszerzeń, 164
  o typie, 161
  o zdarzeniach, 166
instalowanie Visual Studio Community 2017, 22
instancje delegacji, 167
instrukcja, 66
  break, 75
  continue, 75
  default, 76
  if, 68, 70
  if ... else, 69
  if ... else if ... else, 69
  switch, 71, 99
  try ... catch ... finally, 146
instrukcje
  deklaracji, 67
  iteracji, 72
  obsługi wyjątków, 76
  skoku, 74
  wyboru, 68
  wyrażenia, 68
interfejsy, 56, 239

J

JetBrain Rider, 20

K

karta
  Kompilacja, 35
  Pakiet, 35
klasa, 55, 82
  ArrayList, 171, 188
  BitArray, 185, 189
  FileStream, 144
  Hashtable, 173, 188
  Queue, 181, 189
  SortedList, 176, 188
  Stack, 179, 189
  System.Reflection.TypeExtensions, 164
  System.Type, 163
klasy
  abstrakcyjne, 238
  bazowe, 201
  kolekcji, 188
klauzula when, 101
kod
  asynchroniczny, 217
  niebezpieczny, 215
  źródłowy, 34
kolejka, 189
kolekcje, 170, 188, 193
kolory, 37
konsolowy interfejs użytkownika, CUI, 36
konstruktory
  domyślne, 200
  statyczne, 228
kontekstowe słowa kluczowe, 39, 51
konwersja
  jawna, 65
  niejawna, 65
krotki, 89, 95, 108

L

liczba dopasowań, 152
LINQ, Language Integrated Query, 214
lista obiektów, 188
literały dwójkowe, 103

Ł

łańcuch znaków, 76, 81

M

metoda

  Beep, 37
  Main, 31, 105

metody, 135

  klasy

    ArrayList, 172
    Hashtable, 174
    Queue, 183
    SortedList, 178
    Stack, 180

  rozszerzeń, 164

modyfikator, 38, 115

  abstract, 123
  async, 127
  const, 127
  event, 128
  extern, 128
  internal, 118
  internald, 231
  new, 128, 237
  override, 129
  partial, 129
  private, 121, 229
  protected, 117, 230
  public, 115, 232
  readonly, 130
  sealed, 131
  static, 133
  unsafe, 134
  virtual, 134
  złożony, 120

modyfikatory

  dostępu, 242
  reguły, 122

N

narzędzia wiersza poleceń, 19

  nazwa

    klasy, 31
    rozwiązania, 31
    krotki, 108

niebezpieczny kod, 215

Notepad+, 20

O

obiekty, 223

  agregacja, 223
  powiązanie, 223
  złożenie, 223

obsługa wyjątków, 76, 145

odzwierciedlanie, 157, 161

ograniczenie, 106

  domyślnego dostępu, 122
  dziedziczenia, 125
  interfejsu, 202
  klasy bazowej, 201
  łączenia, 122
  przestrzeni nazw, 122
  typu najwyższego poziomu, 122
  typu zagnieżdżonego, 122

OOP, Object Oriented Programming, 221

operacje

  na tablicach, 76
  wejścia-wyjścia, 144

operator new, 128, 237

operatory, 38, 57

  priorytety, 61
  przeciążanie, 62

P

pakiet NuGet ValueTuple, 108

para klucz – wartość, 188

parametry metod, 39

PCL, Portable Class Libraries, 20

pętla

  do ... while, 72
  for, 73
  foreach, 74
  while, 73

pierwszy program, 27

platforma .NET, 15

plik rozwiązania, 32

pliki projektu, 32

polimorfizm, 236, 244

  czasu kompilacji, 245
  czasu wykonywania, 247

powiązanie, 223

poziomy dostępu, 115, 123
 prezentacja instrukcji, 66
 priorytety operatorów, 61
 programowanie, 15

- obiektowe, OOP, 221
- proceduralne, 222
- strukturalne, 222

 projekt, 28
 przeciążanie operatorów, 62
 przestrzeń nazw, 30

- System.Collections, 193

Q

Queue, 181, 189

R

reguły dotyczące modyfikatora

- abstract, 124
- static, 133

 relacja

- JEST, 233
- Ma/Może, 236

 rodzaje właściwości, 139

S

separatory cyfr, 104
 składowe, 228

- będące wyrażeniem lambda, 141
- nieabstrakcyjne, 125
- o ciele blokowym, 141

 słowa kluczowe, 38–53

- dostępu, 39
- instrukcji, 39
- kontekstowe, 39, 51
- konwersji, 39
- operatorów, 39
- przestrzeni nazw, 39
- traktowane dosłownie, 39
- zapytań, 39

 SortedList, 176, 188
 Stack, 179, 189
 stałe, 107
 stos, 189
 stosowanie

- abstrakcji, 238
- delegacji, 167

dziedziczenia, 233
 dziedziczenia wielokrotnego, 235
 hermetyzacji, 243
 odzwierciedlania, 161
 polimorfizmu, 249
 struktura, 82

- aplikacji, 29
- System.ValueTuple, 91

 strumień

- wejściowy, 144
- wyjściowy, 144

 sygnatura, 106
 symbole kompilacji warunkowej, 35

Ś

środowisko

- programistyczne, 20
- wykonawcze, 19

T

tablica, 76, 189

- typu bool, 189

 tablice

- jednowymiarowe, 78
- nieregularne, 79
- wielowymiarowe, 78

 tryb debugowania, 29
 tworzenie projektu, 27, 28
 typ, 38, 53

- Null, 57
- String, 57
- wskaźnikowy, 57

 typy

- atrybutów, 203
- danych, 54
- nieogólne, 170
- ogólne, 110, 191, 193
  - ograniczenia, 197
- polimorfizmu, 245
- referencyjne, 55, 199
- tablic, 78
- wartościowe, 53, 199

U

użycie niebezpiecznego kodu, 216

V

Visual Studio Code, 20
 Visual Studio Community 2017, 21

W

widoczność składowych, 228
 wieloplatformowość, 18
 wirtualny charakter, 126
 właściwości, 138

- do odczytu i zapisu, 139
- klasy
  - ArrayList, 171
  - Hashtable, 174
  - Queue, 183
  - SortedList, 176
  - Stack, 180
  - System.Type, 163
- obliczane, 141
- projektu, 34
- tylko do odczytu, 140
- wykonujące weryfikację, 142

 wybór instalowanych komponentów, 22
 wydajność, 189
 wyjątki, 145

- definiowane przez użytkownika, 149
- generowane przez kompilator, 148

 wyrażenia

- domyślne, 106
- regularne, 151

 wyrażenie

- case, 101
- is, 97

 wzorce, 96, 151

- stałej, 100
- typu, 101

Z

zagnieżdżone instrukcje if, 70
 zależności, 33
 zapytania do danych, 214
 zasada implementacji, 125
 zdarzenia, 169
 zestawy referencyjne, 111
 Zeus IDE, 20
 zintegrowane środowisko programistyczne, IDE, 20
 złożenie, 223
 zmienne składowe, 107
 znak

- cyfry, 152
- kropki, 151
- minus, 152
- odstępu, 151
- słowa, 151

 znaki specjalne, 151

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

Podstawy języka C# w 7 dni!

Język C# to nowoczesne narzędzie programowania obiektowego stworzone przez Microsoft. Wyjątkowo przydatne, wielofunkcyjne i powszechnie używane. Także ze względu na wieloplatformowość i otwartą specyfikację. Jednak najważniejsze, że wystarczy gruntownie opanować podstawy języka C# i już można tworzyć solidne i wydajne aplikacje zarówno do zastosowań desktopowych, jak i na urządzenia mobilne! To świetna wiadomość i dla początkujących programistów, i dla tych, którzy postanowili poznać nowy język.

Ten podręcznik ułatwi Ci szybkie opanowanie podstaw języka C#. Autor, Gaurav Arora, doświadczony guru IT, proponuje 7-dniowy plan działania, którego realizacja da Ci pełne spektrum umiejętności programistycznych. Zaczynaj już teraz kurs języka C#! Językowa biegłość przyniesie Ci satysfakcję i pewność siebie, w efekcie poprawi Twoją pozycję w zespole czy na rynku pracy.

W 7 dni przejdziesz intensywny kurs:

- architektury i konfiguracji środowiska .NET
- pisania programów C# w zintegrowanym środowisku Visual Studio 2017
- definiowania zmiennych, składni, instrukcji, tablic oraz sterowania przepływem
- pojęć programowania obiektowego
- wiedzy o atrybutach, kolekcjach, typach ogólnych oraz LINQ
- tworzenia i stosowania składowych klas, takich jak modyfikatory, metody, właściwości, indeksery
- operacji wejścia-wyjścia na plikach, obsługi błędów oraz stosowania wyrażeń regularnych
- pisania praktycznych aplikacji w języku C#

Gaurav Arora w ciągu prawie 20-letniej kariery był mentorem tysięcy studentów informatyki i branżowych specjalistów. Posiada tytuł Microsoft MVP — jest trenerem Scrum, XEN w zastosowaniach ITIL-F. Ma certyfikaty PRINCE-P i PRINCE-F APMG. Tworzy treści w TechNet Wiki. Jest jednym z założycieli firmy Innatus Curo Software LLC.

 helion.pl	<i>Sprawdź nasze szkolenia</i> SZKOLENIA AKADEMIA IT & BUSINESS WWW.SZKOLENIA.HELION.PL	KOD KORZYŚCI <i>Ślegnij po więcej!</i> ISBN 978-83-283-4356-6 9 788328 343566
 HELION SA ul. Kościuski 1c 44-100 Gliwice tel.: 32 230 98 63 helion@helion.pl		
INFORMATYKA W NAJLEPSZYM WYDANIU		Cena: 49,00 zł

Packt